

תרגום המאמר הפילי לניתוח התנהגותי

השפעת עדות הקרבן ופסיכולוגית הענישה/ ג'ינס נדלר ומארי רוז

"התוצאה השמחה או בלתי מניבה של כל פעולה, אינה רק מאפשרת לתת לנע דעה טובה או רעה על השמרת בנה היא נהלה, אבל כמעט תמיד גם ממחישה את הכרת התודה או המרמור שלנו, תחושת הצידוק או חוסרו של התכנון."
-אדם סמית'

מבוא

כאשר אנשים מחליטים באשר לאשמה וענישה, הנזק חשוב. אדם סמית' תיאר נטייה חזקה כאשר הוא קובע כי, בתור נושא עובדתי באשר לשיקול אנשי, תוצאה מצערת יוצרת כעס ולעומת זאת תוצאה משמחת יוצרת הכרת תודה, והשיקול של אחריותו של אדם עומד על גורם המזל של התוצאה. סמית' מזמין אותנו לחשוב על אדם המגלגל אבן גדולה מעבר לקיר לתוך רחוב, ללא התחשבות לאן היא תיפול. אם האבן בטעות תהרוג אדם, עולים לנ מספר עונשים אפשריים ונאפילו עונש המוות למגלגל האבן בהתחשב בסנטימנטים הטבעיים שלנו. אבל זה יהיה "מזעזעזע לתחושת השיוויון הטבעית שלנו... לשלוח אדם למדוכה אך ורק בגלל שהוא גלגל אבן בחוסר אכפתיות לרחוב כאשר אף אחד לא נפגע."

חוקי העונשין, גם כן, מכירים בכך שהנזק חשוב, אפילו כאשר הנזק המדובר הוא בלתי ניתן לחיזוי או תלוי מזל. ברוב שיטות המשפט, לדוגמה, ניסיון לרצח ורצח הן בעלות עונש שונה. בכל זאת, אם קרבן ירי נפטר או שורד יכול להיות תלוי במהירות האמבולנס שגיע לזירה, אם הכדור פגע או החמיץ איבר חיוני, מומחיותו של המנתח שנקרא לבית החולים, בריאותו הכללית של הקרבן ומגוון של נסיבות אחרות עליהן למבצע העבירה לא היתה שליטה ואותן הוא לא יכל לחזות. במובן זה, נדמה כי המשפט הפילי קרוב מאוד לאינטואיציה שלנו שאשמה ועונש צריכים להתאים לנזק, אפילו אם הנזק הוא בלתי ניתן לחיזוי או תלוי מזל.

אבל האם זאת באמת התשובה, שהאינטואיציות בקשר לענישה ואשמה תואמים לנזק כל הזמן ובכל נסיבה? ההבחנה בין ניסיון ועבירות מושלמות הוא רק דוגמא אחת של הדרכים הרבות בהן התוצאות תלויות המזל של נזק עלולות (או עלולות שלא) להשפיע על הסנטימנטים שלנו בקשר לאחריות וענישה. לדוגמא, האם סוג הנזק (למשל, פיזי, כלכלי, רגשי) משנה? האם האישיות של אדם שסובל מהנזק (למשל, אחות או הומלס מסומם) חשובה? האם הריחוק של התוצאה המזיקה של העבירה (למשל, נזק נפשי או לחץ שלבסוף מוביל להתקף לב) משמעותי?

לבסוף, אלה הן שאלות אמפיריות. התשובות לשאלות הללו משפיעות באופן ישיר על הענישה הפלילית באופן כללי, ועל הענישה של עונש המוות בפרט, ומסתכמות בתוצאות חמורות ובלתי ניתנות להפיכה. התפקיד שמבצע הנזק יכול או שלא להשפיע על גזר הדין היה הנשא לדיון עדכני בקשר להצהרות נפגעי עבירה. בעקבות החלטת ביה"מ העליון בפין נ' טנסי (ה"ש 7) לאשר לחברים ומשפחה של קרבת רצח להעיד על אופי הקרבן וההשפעה הרגשית והפסיכולוגית של מותו, פרשנים ביקרו עדות מסוג זה בגלל השפעותיה על ענישה בעונשי מוות. בפירוט, יש דאגה שהשימוש בהצהרות נפגעי עבירה יכניס את המקריות לתהליך הענישה בעונשי המוות ויצעד צעד אחורה מפורמן נ' ג'ורג'יה וגרג נ' ג'ורג'יה. שניהם הדגישו את הצורך לעקבות בשיטות הענישה בעונשי מוות.

הנזקים המתוארים באמירות על הפגיעה בקרבן מעלים מגוון של דאגות בקשר לאופי תלוי המזל של ההצהרות וההשפעה שלהן על ההחלטה על האם הנאשם יחיה או ימות. תחילה, פרשנים דואגים במיוחד שהצהרות נפגעי העבירה מדגישות את הערך היחסי כביכול של הקרבן וכתוצאה מכך שפסק הדין של המושבעים על האם להפעיל את עונש המוות יהיה מושפע על ידי גורם זה שאינו מתאים. במובן זה בלי קשר להאם מישו הורג אדם שהיה במעמד חברתי נמוך או גבוה הוא תלוי מזל מכיוון שהמוות לא משקף את מצבו הנפשי של הרוצח ולא את המוסריות של המעשה עצמו. בנוסף, אמירות פגיעה בקרבן מפרטות את הנזקים האפשריים שנכללים לקרבן או למשפחתו לאחר העבירה, שעלולות לכלול תסבוכות כלכליות שנוצרו מהפצע, לחץ שנגמר מהמחלות ותוצאות שונות שהנאשם לא תמיד יכול לצפות בזמן העבירה. במאמר זה, אנו מתמקדים על תוצאה מסוימת אחת שהיא בדרך כלל הנשא של אמירות פגיעה בקרבן: נזק רגשי לקרבן או השורדים. אנו מבדדים את נושא זה בגלל, שבהשוואה לסוגים אחרים של נזקים, זה מאוד סובייקטיבי, גמיש ועלול להשתנות בין אנשים ונסיבות. בקיצור, התוצאות הרגשיות של נזק לקרבן או משפחתו היא דוגמה פרדיגמטית (ותואמת מודל) לנזק תלוי מזל.

האם ראיות בדבר נזק רגשי מעניקות מידע לשיקוליהם של אנשים על אנשים? במאמר זה, אנו מדווחים את

ממצאי האמפיריים מניסוי חדש המציע שנק נזק רגשי תלוי מזל משפיע על החלטותיהם של משבצים. בדיון בדבר התוצאות שלט, אנו מחשיבים מספר עקרונות פסיכולוגיים שיכולים להתייחס להסתמכות של אנשים, לפחות חלקם, בתור נזק רגשי כאורם בהחלטת העונש. בגלל שאלה עקרונות כלליים, אין לנו סיבה להאמין שהם מתייחסים לסוג אחד של עבירה או אחר. מתוך כך, למרות שלימוד והרבה מהדיונים של מחשיבים את ההשפעה הכללית של נזק רגשי בענישה, אנו מסיימים בהתחשבות בתוצאותיו בענישה של עונשי מוות בפרט.

בחלק הראשון של המאמר, אנו דנים בתפקיד של גמול בפסיכולוגיה של ענישה. בחלק השני, אנו בוחנים את הטבע של נזק מקרי בפסיכולוגיה של הענישה ואמירות הפגיעה בקרבן כקבוצה בתוך הנזק המקרי. בחלק השלישי, אנו נציג הוכחות אמפיריות המציעות כי אמירות הפגיעה בקרבן למעשה משפיעות על החלטות בהכרעות ענישה. לאחר דיון בתוצאות של המחקר האמפירי הזה, בחלק הרביעי אנו בוחנים מספר הסברים סוציאליים פסיכולוגיים להשפעה של נזק תלוי מזל באופן כללי, ואמירות פגיעת הקרבן בפרט, בהקשר של החלטות ענישה. לבסוף, אנו נסכם על ידי דיון בהמלצות להפחתת האקראיות שנוצרת על ידי ההכרה באמירות פגיעת הקרבן בשימושים של עונשי מוות.

חלק 1

פסיכולוגיה חברתית של הענישה: ההוכחה שאנשים נוטים לפעול לפי גמול על בסיס נזק

למרות שפילוסופים זיהו מספר מטרות שונות בענישת עבריינים – כולל הרתעת העבריין מביצוע פשעים עתידיים, הרתעת אחרים מפשיעה, להרחיק וללכוד (incapacitate) את העבריין, שיקום העבריין וגמול – יש שאלה נפרדת, אמפירית בקשר להשפעת גורמים כאלה או אחרים להצביע באמת על העדפות הענישה של הדיוטות. מחקר אמפירי על הפסיכולוגיה של הצדק מעודד הסכמה המתווצרת שהכרעות ענישה של אזרחים מוטות באופן נרחב על ידי פסיכולוגיית גמול מבוסס נזק. חלק מהמחקר, לדוגמה, בחן את הגבול עד כמה התפיסות של הדיוטות על ענישה מתאימות להנחיות ההכרעה הפדרליות, על מנת ללמוד האם ההנחיות הן נגזרות לאינטואיציות של הדיוטות באשר לצדק. בצורה דומה, פול רובינסון וג'ון דארלי למדו את הגבול עד אליו הכרעות הענישה של הדיוטות משקפות במדויק את עקרונות המשפט הפלילי המגולמים בחוקי המדינה ובחוק העונשין לדוגמה. מחקר אחר התמקד בעקביות בין אינטואיציות הענישה של הדיוטות והעקרונות המשפטיים בקשר לפיצויים נזקיים בתיקים אזרחיים. ברוב המקרים, הכרעות הדין של אנשים הולכות בעקבות הנזק שנגרם על ידי העבירה. לדוגמה, הדיוטות ושופטים (באופן דומה) מאמינים כי אדם שאגב חמישה דולרים מקופת הצדקה של הכנסיה צריך להעניש בחומרה פחותה לעומת אדם שגזל חמישים אלף דולר מאותה כנסיה. העובדה שהשופטים מעניקים יחס מיוחד לנזק בקביעת הכרעות ענישה היא ברורה בתיאורים שלהם של מנהגי ההכרעה בענישה של צווארון לבן.

מכך, כנראה אמפירי, אנשים בדרך כלל נוטים להעניש כך שהעבריין סובל כמו שהוא גרם לאחרים לסבול, ולהטיל את העונש שמגיע לעבריין לעבירה שהוא או היא ביצעו. במילים אחרות, החלטות ענישה בדרך כלל משקפות תגובת מוסרית לעוולה – תחושה של "זכות" (דיסבינגנס). נדמה כי המוטיבציה הזאת להעניש המבוססת על האופי המוסרי של העבירה היא עצמאית מפוטנציאל הענישה לספק מטרות ענישה כאון הרתעה. אכן, כנראה פסיכולוגי, פילוסופיה גמולית היתה מתוארת כאסטרטגיה ענישה "ברירת מחדל". זאת כאשר אנשים מכוונים להעניש על בסיס גמול, תוצאות הכרעות הדין שלהם הן קרובות להכרעות שניתן ללא הוראות מפורשות בנוגע לאסטרטגיה. לבסוף, כאשר אנשים התבקשו לדרג את הפילוסופיות אותן הם מאמינים שצריכות להורות ענישה, אנשים בפירוש בחרו גמול כעקרון החשוב ביותר.

כמו שהודגם במחקר על תגובות אנשים לתאונות, יחס לנזק בקביעת הכרעות הענישה לפעמים כוללים תשומת לב לנזק תלוי מזל (אקראי). לדוגמה, ככל שהפגיעה של קרבן תאונה היתה חמורה יותר, אנשים ייחסו יותר אשמה ואחריות לאדם שגרם לה. דוגמה אחת לתופעה הזאת היא שהאנשים הללו מונעים להניח הנחות מגנות. במילים אחרות, כאשר הנזק הוא חמור, אנשים מאוימים על ידי האפשרות שפגיעה רצינית ודומה יכולה לקרות להם. על מנת לחזק לעצמם את המחשבה שתוצאה חמורה זאת לא תקרה במקרה או בטעות, אנשים קובעים אחריות גדולה יותר לנזק לאנשים בהם מדובר. לדוגמה, נהג שמכוניתו הריקה בחניה מתגלגלת במורד גבעה נשפט בחומרה רבה ואחריות גדולה יותר כאשר המכונית פוגעת ופוצעת קבוצה של הולכי רגל מאשר אם המכונית פוגעת בעץ ולא פוגעת באף אחד. אנשים מייחסים אחריות ואשמה בצורה זאת למרות העובדה שבשני התרחישים, מחשבתו והתנהגותו של הנהג היו זהים.

מתוך כך החומרה של נזק משפיעה על הכרעות הדין של אחריות ואשמה. יותר מכך, חומרה משפיעה על הכרעות דין בנוגע לגורם המזל עצמו. בפרט, אנשים רואים תוצאות אקראיות כפחות אקראיות כאשר הנזק הוא חמור מאשר כאשר הנזק הוא פחות. הנטייה מודגמת בשאלה היפותטית בה קליע מאקדחו של שודד בנק מחמיץ את המטרה (הפקיד שלוחץ על האזעקה), ופוגע בלקוח הבנק במקום. בנסיבות אלה, אנשים מוכנים פחות להכיר באופי הסיכון של הנזק ללקוח כאשר הנזק הוא חמור (הקרבן משותק) מאשר כאשר הנזק הוא קל (הקרבן נשרט ע"י הקליע). אנו מוצאים שזה מאיים להאמין שתוצאה חמורה תוכל להיות בגלל גורם המזל בגלל

שזה ירמוז שזה יוכל לקרות לנו. אנו מתוך כך מפחיתים את האיום של נזקים תאונתיים על ידי ראיית האירוע כלא תאונתי וליוחס יותר אחריות לגורם של הנזק. ראיות מניתוח על של מחקרים קיימים מדגימות שככל שהנזק חמור יותר מהתאונה, גדולה יותר האחריות שנצפה לה, ככל שהאשמה עבור התאונה גדלה, גדל הפיצוי הכספי שהמושבעים בניסוי העניקו.

מחקר זה מציג שני תנאים: נזק הוא גורם קריטי בתפישותיהם של אנשים על עונשים צודקים, ונזק לא הופך לחסר משמעות רק בגלל שהוא אקראי או לא ניתן לחיזוי. בהתחשב במסקנות אלה, נדמה כי סביר להניח שיכולתו של קרבן פשע להתמודד נפשית עם פשע תשפיע על מחשבותיהם של המושבעים על עונש מתאים. לפני שנדון בשאלה זו בדרך אמפירית, אנו נדון באופי המיוחד של הצהרות נפגעי עבירה והמצב העדכני של אמרות משפיעות של הקרבן בדין הפלילי.

חלק 2

אמרות משפיעות של הקרבן כסובייקטיביות

נזק תלוי מזל

א. רקע: "תורת המשפט של הקרבנות"

בפ"ד **בוח' נגד מרילנד** ביה"מ העליון של ארה"ב שקל האם בשימוע בטענה לעונש מוות, הצגת התביעה של דעתם של בני משפחת קרבן הרצח על העבירה ועל הנאשם הפרה את התיקון ה-8 לחוקה. בית המשפט הסיק כי ההצגה של הצהרות נפגעי העבירה בשימוע של ענישת עונשי מוות יוצר סיכוי מתקבל על הדעת שחבר המושבעים יטיל עונש מוות בדרך אקראית וקפריזית, בגלל שעדויות כאלה מרחיקות את תשומת הלב של המושבעים מהעבירה והנאשם ומכוונות אותם אל אופי הקרבן והשפעת העבירה על משפחתו. מתוך כך, ביה"מ ציין, "כאשר מאפשרים למשבעים להסתמך על הצהרת נפגע עבירה... התוצאה עלולה להיות הטלת עונש מוות בגלל גורמים להם הנאשם לא היה מודע, ושלא היו קשורים להחלטה להרוג". בהכרעתו של ביה"מ כי אפשרות זאת אינה מתקבלת על הדעת, קבע ביה"מ כי צירוף עדויות של נפגעי עבירה במשפטים בעלי עונש מוות פוטנציאלי מפר את התיקון ה-8 לחוקה.

לעומת זאת, לאחר 4 שנים בלבד, בית המשפט שקל מחדש את עמדתו באשר לעמדה של הצהרת נפגעי עבירה מול החוקה. בפ"ד **פיין נ' טנסי**, מדינת טנסי צירפה הצהרות של נפגעי עבירה בשלב הכרעת הדין של משפט בעל עונש מוות פוטנציאלי בהפרה ברורה של החלטת בית המשפט בפ"ד **בוח' נגד מרילנד**. בהיפוך נדיר של ההלכה **בבוח'**, בית המשפט שינה את הלכתו וקבע כי חבר המושבעים יכול להתחשב בהצהרות נפגעי העבירה בהחלטתו האם לקבוע לנאשם עונש מוות. באופן פרטני, בית המשפט אישר שמשפחתו וחבריו של הקרבן יעידו על תכונותיו האישיות של הקרבן (כמו, היא נהנתה לשחק ברידג') והיו לה חברים רבים) והשפעתה הפסיכולוגית של העבירה על הנותרים (כמו, אני עדיין בוכה כל לילה, למרות שהעבירה קרתה לפני שנתיים).

החלטת ביה"מ בפ"ד **פיין** היתה נצחון גדול למה שהיה אז עשור של תנועה לחיזוק מעמד הקרבנות במערכת המשפט הפלילית. תחת הנשיא רונלד רייגן, צוות הפעולה של הנשיא לטשא קרבנות העבירה הוציא דו"ח המסכם כי יש חוסר איזון משמעותי בין זכויותיהם של נאשמים וזכויותיהם של קרבנות, והציע תיקון חוקתי לאפשר לקרבנות "להיות נוכחים ולהשמע בכל השלבים הקריטיים של ההליכים הפליליים". המומנטום הפוליטי והשפעת תנועת זכויות הקרבנות ממשיכה להתחזק אפילו לאחר פ"ד **פיין**, והתורה של תיקון חוקתי לזכויות הנאשמים נדון בדיוני קונגרס לאחרונה. חוקים בכל 50 המדינות, כמו כן הקוד של ארה"ב, נתנים לאיזושהו חלק של זכויות הקרבנות בהליכים פליליים בד"כ, ולפחות 32 מתוך 38 המדינות המתירות עונשי מוות מאפשרות הצהרות נפגעי עבירה בשלב הכרעת הדין של המשפטים הדנים בעונשי המוות.

הלכת **פיין** נהייתה בבת אחת מקושרת בכללותה לתוכן ולמשמעות של תנועת זכויות הקרבנות ומאוד שניה במחלוקת. בית המשפט עצמו היה חצוי בעקשנות, חלק מזה היה בגלל שהכרעת פיין הפכה שתי הלכות קודמות בטשא. בטסף, דעת הרב ודעת המיעוט חושפות שתי תפישות שונות בקיצונית של מטרות הענישה המתאימות ואת סוג המידע אותו על משבעים לשקול כאשר הם מחליטים האם להטיל עונש מוות. הנשיא ריינקוסט אשר כתב את דעת הרב זיהה מספר תועלות אותן יוצרות הצהרות נפגעי העבירה בהכרעת הדין של המשפט הפלילי. ראשית, דעת הרב קבעה כי הצהרות נפגעי העבירה משקפות את הרמה האמיתית של הנזק שנגרם על ידי העבירה הפלילית. המשפט הפלילי מחשב נזק כאשר הוא מחלק אחריות, אפילו כאשר הנזק מיוחס חלקית לגורמים אקראיים. לדוגמה, רוצח מוצלח חב יותר אחריות משפטית מאשר רוצח כושל שהקליע שלו סטה. מתוך כך, חבר משבעים שדן באפשרות של עונש מוות צריך לשקול את הנזק שנגרם על ידי העבירה כאשר הוא מחליט האם להטיל מוות כעונש. דעת הרב בפ"ד **פיין** גם טענה כי הצהרות נפגעי העבירה משרתות פעולת איזון. בגלל שבתי המשפט מתירים לנאשמים להציג עדויות המפחיתות מחומרת המעשים על עברם ואופים בשלב הכרעת הדין, הצהרות נפגעי העבירה הן הכרחיות על מנת לספק לחבר המושבעים אפשרות לשקול את הקרבן כאחד "יחודי", יותר מאשר אדם חסר זהות.

לעומת זאת, דעת המיעוט של השופט סטיבנס מעלה מספר דאגות באשר להתאמה של הרשאת הצהרות של נפגעי עבירה בשימוע של עונשי מוות, שלוש מהן רלוונטיות לדיון הזה. ראשית, השופט סטיבנס מכריע כי המטרה היחידה של הצהרות נפגעי עבירה היא להעיר רגש בחבר המשבעים וזה יגרום לכך שהמשבעים יחליטו האם להטיל עונש מוות על סמך רגש ולא הגיון. שנית, השגת איזון בין התביעה להגנה היא לא אחת ממטרות התביעה הפלילית. מתוך כך, ובגלל שהקרוב הוא לא צד בהליך הפלילי, דעת המיעוט טוענת כי אין הצדקה לעמדת הרב כי הצהרות נפגעי העבירה משרתות מטרת איזון לגיטימית. שלישית, הצהרות נפגעי עבירה מכנסות עדויות על נזק שהוא בלתי ניתן לחיזוי ולא מזהה בבידור אלא רק לאחר שהעבירה בוצעה, לכן הוא לא רלוונטי להכרעת העונש של חבר המשבעים.

ההכרעה של 3-6 בפ"ד פיין, והניסוח החזק בדעות הרב והמיעוט, משקף מחלוקת חדה בבית המשפט בקשר לצידוקים הפילוסופיים והמשפטיים המבססים הכרעות ענישה על נזקים שהם סובייקטיביים וכך ניתן לטעון בלתי ניתנים לחיזוי. האם הערכות לזכותו או לרעתו של אדם לכל פעולה מסוימת תלויות בגורמים או תנאים שהם מעבר לשליטתו של אדם? בחלק הבא נטען כי הצהרות נפגעי העבירה מציגות נזק ייחודי שנתן לנו מבט שונה ממה שמשמש בו בית המשפט בנזקים מסורתיים יותר.

ב. המדע הייחודי של הצהרות נפגעי עבירה

הצהרות נפגעי עבירה מתארות נזק שהוא בבת אחת רגשי מאוד, תלוי מזל ותוצאתו רחוקה. הנזק המתואר על ידי הצהרות נפגעי עבירה הוא תלוי מזל במובן בו במקרים רבים אופי הקרבן ודרך התגובה של משפחתו הן עובדות שלנאשם אין ידע עליהן בזמן עשיית העבירה. בנוסף, הנזק המתואר על ידי הצהרות נפגעי עבירה, למרות שהינן אמיתיות מאוד, הוא מרוחק בשרשרת התוצאות מפעולתו הפלילית של הנאשם. לדוגמה, בשימועים של עונשי מוות לאחר פ"ד פיין, בתי המשפט קיבלו עדות מבני משפחה בדבר התפתחויות רפואיות, כמו התקפי לב, שהם חוו לאחר העבירה. בתי המשפט אחרים קיבלו הצהרות נפגעי עבירה המתארות איך העבירה השפיעה על מערכות יחסים במשפחתו המורחבת של הקרבן, כמו הצהרה אחת שהסבירה איך הנישואין של אחות המנוח סבלו והסתיימו בגירושין. למרות שרוב התוצאות המזיקות שעכשיו מתקבלות באופן שגרתי במקרים בעלי עונש מוות קשורות באופן תוצאתי לעבירה, מערכת היחסית התוצאתית, היא במקרים מסוימים די רחוקה. העובדה מעלה את השאלה, כמה רחוק ילכו בתי המשפט בשרשרת התוצאותית כאשר הם מחליטים איזה סוג של הצהרת קרבן להגיע בשלב הכרעת הדין של משפט בעל עונש מוות.

בית המשפט בפ"ד פיין קבע כי, כהגדרה של עדות, הצהרות נפגעי העבירה הן רלוונטיות להחלטת חבר משבעים האם להטיל את עונש המוות. בכל זאת, רלוונטיות כענן עובדתי לא מבטיחה לנו שהראיות תשכנענה את חבר המשבעים וראיות אמפיריות בשאלה זאת הן נדירות. חקירות אמפיריות בטשא הקשר בין עצמת הנזק וחומרת הענישה בד"כ בחט נזקים פיזיים או אובייקטיביים בצורה אחרת שסבל מהן הקרבן ולמשל, סוג הפציעה הפיזית שנגרמה או סכום הכסף שנגנב. מצד שני, מה שהופך את הצהרות נפגעי העבירה למעניינות במיוחד כדי להבין את הפסיכולוגיה של גמול הוא בדיוק מה שתורם לאופן שני המחלוקת: בהשוואה לסוגי נזק אחרים, פגיעות רגשיות הן פחות ברות כימות ודורשות הערכות סובייקטיביות בדבר חשיבותן. אם נזק מובע בדרך של תגובתו הסובייקטיבית-רגשית של הקרבן לעבירה, יהיה מתח בין קביעת אשמה על בסיס הנזק והבנה שהנזק שהוא בלתי ניתן לחיזוי, תלוי מזל או מרוחק תוצאתית יכול להצדיק אשמה פחותה. מתח זה משתקף באינטואיציה של אנשים בקשר לגורמים שיש להתחשב בהם בקביעה של עונש צודק. למרות שהפסיכולוגיה של הענישה – ההבנה של מניעים ומטרותיהם של אנשים לעבירות – גדלה בתוך פסיכולוגיה חברתית בשנים האחרונות, תגובותיהם של חבר משבעים לקרבת נלמדות בצמצום בתור חלק מהספרות האמפירית. בחלק הבא נדון במה שאנו יודעים אמפירית בקשר להשפעה של הצהרות נפגעי העבירה על גזרי דין (הכרעות ענישה).

חלק 3

ראיות נסיוניות בשביל ההשפעה על הסובייקטיבי

נזק רגשי בהכרעות ענישה

א. רקע: מחקר אמפירי קודם

מה אנו יודעים על התוצאות של נזקים סובייקטיביים, כמו אלה שהושמעו בהצהרות נפגעי עבירה, בטשא לאחריות והכרעות ענישה? חומר המחקר בטשא הזה הוא די מצומצם, אבל נראה שהוא תואם לעקרון הכללי שהצהרות נפגעי עבירה המעבירות מסר של נזק גדול יותר מפיקות הכרעות ענישה חמורות יותר, לפחות בסביבת ניסוי מבוקרת. קומץ של מחקרים בחט עדויות של נפגעי עבירה בסימולציות של מקרי עונש מוות, למרות ששניים מתוכם בחרו ספציפית לא לחקור את השאלה של ענישה לכשעצמה, הדבר משקף את הפחד המבוסס כי סימולציה לא תייצג בצורה מדויקת את חוזק הרגש במקרה של שימוע בהכרעה לגבי עונש מוות אמיתי. בכל מקרה, כל אחד מהמחקרים מלמד אותנו. בשני מחקרים, החוקרים שינו את אופי הקרבן ומצאו שחבר משבעים מדומה הסיקו כי העבירה חמורה יותר, והנפגעים כסובלים יותר נזק פסיכולוגי, פיזי וכספי, כאשר הקרבן הוצג באור חיובי יותר.

במחקר שונה, סטודנטים לתואר ראשון פעלו בתור חבר משבעים מדומה והחליטו הכרעות בעונשי מוות.

התוצאה של מחקר זה הראה שחבר משבעים מדומה נטה יותר להצביע לעונש מוות כאשר הצהרות נפגעי העבירה הוצגו לעומת כאשר לא הוצגו, וזה היה נכון במיוחד כאשר העבירה היתה בעלת נסיבות חמורות. סימולציה אחרת השתמשה בחבר משבעים של סטודנטים וגם מצאה המלצות מוגדלות לעונשי מוות לנכח הצהרת נפגע עבירה, אבל זה היה נכון רק לגזר דין שניתן לאחר הדיינות ולא למשפט של חבר משבעים מדומה.

מחקרים נסיוניים בדבר השימוש והתוצאה של הצהרת נפגע עבירה במקרים ללא עונשי מוות הם נדירים. במחקר אחד, חוקרים ביקשו מאוסטרלים לקרוא פסקי דין בקשר לגנב או אונס, הם השתנו בתיאורים של איך הצליח הקרבן להתמודד לאחר העבירה. אפילו שהתמודדותו של הקרבן היא פן אקראי של העבירה, נחקרים שקראו על קרבן שהתמודד בצורה גרועה החמירו יותר בהכרעה מאלה שקראו על קרבן שהתמודד היטב. תוצאות אלה, לעומת זאת, הם קשות לפירוש, בגלל שהשיטה שהשתמשו בה במחקר סתרה את מקור המידע עם סוג הנזק. כאשר הקרבן התמודד בצורה גרועה התובע סיפק את המידע עליו; כאשר הקרבן התמודד היטב, ההגנה סיפקה את המידע על הקרבן.

במחקר אחר, חוקרים הציגו לחבר משבעים מדומה תמליל של עדות הקרבן מפוזר בתיאורים כתובים של התנהגותו הרגשית של הקרבן. התוצאות הראו שתצוגה רגשית חזקה על ידי הקרבן הובילה את המתבוננים לחשוב על הקרבן באור חיובי יותר, שבתגובה גרמה לעונש חמור יותר לנאשם. באופן מעניין, המחקר גם מצא שתצוגה נפשית על ידי הקרבן ועל ידי הנאשם חזתה את התרשמותם של נחקרים מהעבירה המקורית, אשר בתגובה גם חזתה הכרעות ענישה. המחקר, לעומת זאת, היה מצומצם ביותר בגלל השימוש שלו בסטודנטים לתואר ראשון כחבר משבעים מדומה ובגלל דרך גרועה של העברת מידע על התנהגותו הרגשית של הקרבן.

למרות שהמחקרים הנסיוניים הקודמים מעלים כי נזקים תלויי מזל יכולים להשפיע על דעתם של הדיוטות על הכרעות ראויות בהקשרים של עונשי מוות ועונשים אחרים, כל מחקר מכיל גורמים שגורמים לזה להיות קשה להבחין בתאוריה מבלי הסתייגות. המחקרים הכוללים מקרים הדנים בעונשי מוות קיבלו תוצאות שונות או שהעדיפו כלל לא לבחון את הכרעת הדין. המחקרים המערבים עבירות ללא עונשי מוות תיארו נזק רגעי בדרכים סותרות או בעייתיות.

על מנת לבחון עמוקות את שאלת הנזק הרגשי כאורם בגזרי דין, יצרנו ניסוי פשוט. בניסוי זה, אנו משבצים משתתפים באופן אקראי לשלוש קבוצות. ההבדל היחיד בין שלוש הקבוצות היה התיאור של חומרת התגובה הרגשית של הקרבן לעבירה. בגלל שענישה של עונשי מוות היא החלטת ענישה מורכבת זה מאוד קשה להדגים בדרך פרוצדורלית ורגשית, בחרנו לחקור את ההשפעות של הצהרת נפגעי העבירה על סוגי עבירות מוכרות.

בחלק הבא, אנו נתאר את המתודולוגיה ומציגים את התוצאות של המחקר הראשוני של ההשפעה של הסבל הרגשי של קרבת על הכרעות של הכרעות של הדיוטות בקשר לענישה פלילית. באופן ספציפי, המחקר בוחן את הרעיון שחומרת הנזק הרגשי המתוארת על ידי הקרבן בהליך פלילי קשורה באופן ישיר לחומרה של פסק הדין שכופים על הנאשם.

ב. המחקר הנכחי

1. משתתפים והליך

שלוש מאות ושניים בוגרים התנדבו להשתתף במחקר. המשתתפים נדבו למלא שאלון קצר בזמן ארוחת צהרים בלובי של בני מנהלה של אוניברסיטה בשיקגו. המשתתפים היו מקשת של פרטים דמוגרפיים. רק 36% מהמשתתפים היו סטודנטים; המשתתפים האחרים עברו במשרדים קרובים או היו אנשים שבמקרה עברו דרך הלובי. 33% מהמשתתפים היו בגילאי 18-25, 33% מהם היו בגילאי 26-35, 17% היו בגילאי 36-45, 10% היו בגילאי 46-55, ו-3% היו מעל 55. בערך 20% מהמשתתפים היו אפרו-אמריקנים או שחורים, 5% היו לטינים, 50% היו לבנים ו-17% היו אסייתים. חמישים ושבעה אחוזים של המשתתפים היו נשים.

השאלון של שני העמודים לקח בערך שלוש עד חמש דקות למלא. בו ביקשנו ממשתתפים לקרוא הסבר קצר המתאר עבירה ואז להגיב לשאלה שמובאת בהמשך. נאמר למשתתפים כי תשובותיהם תהיינה לגמרי אנונימיות, ושמותיהם לא ישאלו.

2. חומר וסגנון

בחט את תגובותיהם של משתתפים לאחד משתי עבירות שונות: כל משתתף קרא על הסבר קצר על פריצה או שוד. בתוך כל עבירה אנו משייכים באקראיות לכל משתתף הצהרת קרבן עבירה אחת מתוך שלוש אפשרויות. למשתתפים לא נאמר שיש שלוש הצהרות שונות. במקום זה, כל משתתף קרא והסיק מסקנות על גרסה אחת של העבירה. משתתפים שקיבלו את הצהרות הקרבן בעלות הנזק הרגשי החמור קראו שכתוצאה מהעבירה הקרבן עכשיו מפוחד, מרגיש פגיע, מדוכא, יש לו קשיי שינה ולא יכול להפסיק לחשוב על העבירה. בהצהרות הנזק הרגשי הקל, משתתפים קראו כי הקרבן היה כועס כאשר העבירה קרתה לראשונה, אבל עכשיו חזרה לחייה הרגילים ופעולותיה וכבר לא חושבת הרבה על העבירה. לבסוף, בקבוצת הבקרה, משתתפים לא קיבלו מידע

על איך הקרבן התמודד עם העבירה.

קבוצת הבקרה אפשרה לט להשוות את הכרעת הדין הממוצעת כאשר לא מוצג מידע על הפגיעה בקרבן לעומת ממוצע הכרעות הענישה כאשר יש מידע על הפגיעה בקרבן. אם הכרעות ענישה הן, כמובן, מושפעות על ידי הנזק תלוי המזל המוצג בהצהרות נפגעי העבירה, עליו לצפות לשינויים בהכרעות הענישה בכל שלוש הקבוצות. זאת לעומת קבוצת הבקרה, אנו מצפים שהקיום של נזק רגשי חמור של הקרבן יוביל משתתפים לתת בפרט עונשים חמורים לעומת זאת קיום של הצהרת קרבן על נזק רגשי קל תגרום לעונשים קלים יותר בהשוואה. רמת הנזק תלוי המזל היא אינדיקטור פחות אמין של חומרת הכרעות הענישה אם, בהשוואה לקבוצת הבקרה, הכרעות דין עולות כאשר מידע כלשהו על הפגיעה בנאשם מוצג. תוצאה זאת רומזת כי התמקדות על הקרבן ולא על היבט הנזק הוא המשתנה במערכת היחסים בין עדות השפעת הקרבן והכרעות דין.

לאחר קריאת תקציר העבירה והצהרת הקרבן, במידה וישו המשתתפים מתבקשים לומר איזה עונש מאסר, אם בכלל, על הנאשם לקבל עבור העבירה. משתתפים מגיבים לפי סולם שמתחיל בתקופת מבחן ומסתיים ב"שמונה עשרה שנים או יותר". לאחר מכן משתתפים ענו על מספר שאלות אחרות בקשר לדעותיהם בקשר לחומרת העבירה ועד כמה נפגע הקרבן, כמו גם על שאלות דמוגרפיות על עצמם.

3. תוצאות

תחילה נבחנו האם הצהרות נפגעי העבירה בגרימת הנזק הרגשי החמור של השאלון נתפסו על ידי המשתתפים כמתארים נזק חמור יותר מאשר הוצג בגרסת הנזק הרגשי הקל של השאלון. אכן, זה מה שקרה בתאורי השוואה והפריצה. משתתפים התבקשו לדרג, לדעתם האישית, כמה מוטריד היה הקרבן בסולם של 1 עד 7. משתתפים שקראו את הצהרות קרבנות העבירה המתארים נזק רגשי חמור דירגו את הקרבנות כמוטרידים הרבה יותר 91 בממוצע מאשר משתתפים שקראו את הצהרת הקרבן שנפגע באופן קל, גם בשוואה וגם בפריצה. בשאלה זאת, הקרבן בגרסת הבקרה של השאלון דורש כבעל, בממוצע, תגובה בין חמורה לקלה לשתי העבירות. כך, שלטן בחומרת הנזק הרגשי באופן מוצלח.

לאחר מכן בחנו את השאלה המרכזית של אינטרס, בעיקר האם החומרה הרגשית של קיום הצהרת קרבן השפיעה על החומרה של הכרעות דין שנכפו על נאשמים. תוצאות אחרות אכן מדגימות אפקט כזה של הצהרת קרבן על חומרת הכרעת הדין. בתקציר של הפריצה, משתתפים בחרו משך כליאה גבוה יותר, בממוצע, כאשר ראיית הפגיעה בקרבן תיארה פגיעה רגשית חמורה (4.4 שנים) מאשר כאשר היתה תוצאה של פגיעה רגשית פחותה (2.7 שנים). בתקציר השוואה, תבנית דומה נוצרה: משתתפים הכריעו ליותר עונשים חמורים, בממוצע, כאשר הצהרת הפגיעה בקרבן הציגה נזק רגשי חמור (4.8 שנים) מאשר כאשר הצהרת קרבן העבירה הציגה פגיעה רגשית פחותה (3.1).

משתתפים גם נשאלו בקשר לקשר הרגשי שלהם לעבירה. בפירוט, הם נדרשו לבחור בסולם של 1 עד 7 את מידת הסמפטיה, כעס ושאת נפש כאשר הם קוראים על העבירה. אנו הנחנו שביטוי החומרה של הנזק הרגשי בהצהרות נפגעי עבירה יגרמו למושבעים מדומים לחוות רגשות אינטנסיביות בעצמם. התוצאה מראה כי זה היה נכון לפחות בקשר לרגשות של המשתתפים של סימפטיה. בשביל אירוע הפריצה, משתתפים דרגו את רגשותיהם של סימפטיה גבוה יותר, בממוצע, כאשר הראיה של הפגיעה בקרבן תיארה נזק רגשי חמור (5.12) מאשר כאשר הראיה תיארה נזק רגשי פחות (4.22). לתקציר השוואה, אותה תבנית נוצרה, למרות שההבדלים הכלליים היו רק משמעותיים באופן גבולי מבחינה סטטיסטית. לא היו הבדלים משמעותיים בדיווחים של משתתפים על חוויות של רגשי שאת נפש או כעס המבוססים על חומרת הצהרות קרבנות העבירה. לבסוף, משתתפים התבקשו לדרג את חומרת העבירה בסולם של 1 (לא חמור) עד 7 (חמור מאוד). למרות שממוצע הדירוג של חומרת עבירה לא היה בעל הבדל משמעותי בהתבסס על חומרת הצהרות קרבן העבירה, האחוז של דירוג משתתפים של העבירה כחמורה מאוד (על בסיס דירוג של 6 או 7) הוא גדול יותר כאשר הצהרות קרבנות העבירה היו חמורות (15%) מאשר כאשר הן היו פחותות (3.5%).

מידע זה מראה לנו כי ככל שהקרבן מתאר נזק נפשי חמור יותר, העונש שכופים על הנאשם עולה בהתאם. הדיווח (ויכול להיות שגם שופטים) מענישים יותר כאשר תוצאת העבירה מציגה נזק רגשי גדול יותר לקרבן. אפילו כאשר כל הנסיבות סביב העבירה הן קבועות, הענישה היא חמורה יותר כאשר הקרבן מתקשה להתמודד פסיכולוגית עם תוצאות העבירה. בנוסף, הנאשם שהיה לו את ה"מזל" לבצע את העבירה על קרבן שהתמודד טוב נהנה מעונש קצר יותר, בהשוואה לתקציר הבקרה. מכך, ענישה תואמת לנזק האקראי המתואר בתקצירים השונים.

אבל האם העובדה שאנשים מחשבים את הנזק תלוי המזל כאשר הם קובעים הכרעות דין אומרת שעליו להסתמך על האינטואיציות הללו? זאת שאלה נפרדת האם ובאיזו מידה תגובתו הרגשית של הקרבן צריכה להשפיע על הכרעות דין. התשובה לשאלתנו תלויה, בחלקה, בפסיכולוגיה של הענישה. אם המנגנון הפסיכולוגי לפיו הפגיעה הרגשית בקרבן משפיעה על הכרעות ענישה מספק לנו פעולה חברתית שימושית, או שהוא מזהה

כרצוי חברתית, אז המסקנה צריכה להחיל סיבה לפנות לאינטואיציה עממית. מצד שני, אם התחשבות המושבעים בפגיעה הרגשית של הקרבן היא מזוהה כלא רצויה חברתית, יכולה להיות סיבה להגביל או אפילו להעלים את ההסתמכות של קובע הענישה על ראייה שכזו. בחלק הבא, אנו נדון במספר מכניזמים חברתיים-פסיכולוגיים המבססים את ההשפכה של ראיות פגיעה בקרבן בהכרעות ענישה. לכל מכניזם פסיכולוגי שנדון בו, אנו טוענים שיש סיבה לחשש שהצהרות קרבן העבירה יצרו הכרעות ענישה שהן פחות אמינות ממה שהן היו בלי ראיות כאלה. בסיכום המאמר, אנו נמליץ להפחית את השימוש בהצהרות הפגיעה בקרבן על בסיס הניתוח בחלק 4.

חלק 4

תהליך חברתי פסיכולוגי שמעיד על ההשפעה של ראית פגיעה בקרבן על הכרעות ענישה

א. דעה קדומה בגלל תוצאה: נזק רגשי כעוזר לגילוי אשמה
ראיה על הפגיעה הרגשית של עבירה על הקרבן או על נפגעי העבירה היא לפי טבעה סובייקטיבית וקשה יותר לכימות מאשר נזק אובייקטיבי פיזי או ממוני. ראיה כזו היא גם מטבעה בלתי ניתנת לחיזוי, בגלל שאף אחד לא יכול לחזות את נזק הרגשי הצפוי שעבירה תגרום לקרבן ואחרים. למרות טבעו הסובייקטיבי ולא ניתן לחיזוי של הנזק, אנשים תומכים בשימוש של הצהרות קרבן העבירה. יותר מכך, כפי שניתן להבחין בחלק 3, הצהרות פגיעת הקרבן משפיעות על החלטות באשר לענישה. בחלק זה, אנו נטען כי במקרים בהם אשמה והכרעות ענישה מתוארות על ידי תוצאות תלויות מזל וכמו נזק רגשי המתואר בהצהרות הפגיעה בקרבן, שסביר להניח שההכרעות יושפעו בצורה מוגזמת על ידי הידע של התוצאה תלויות המזל. לפני שנעסוק בטיעון שהצהרות הפגיעה בקרבן הן מקור של דעה קדומה בגלל תוצאה, קודם נדון בנזק תלוי המזל בכלליות, ולמה הצהרות הפגיעה בקרבן הן במיוחד סוגים לא אמינים של נזק תלוי מזל.

יש לזכור כי דיני העונשין תואמים לאינטואיציות עממיות בקשר לתפקידו של הנזק, אפילו כאשר הנזק הוא תלוי מזל. לדוגמה, הרצח המושלם הוא עניש באופן חמור יותר מאשר הרצח שלא הושלם. מהפרספקטיבה הפילוסופית של גמול, זה לא מובן מאליו מיידית למה עלינו להבחין כך, בהתחשב בזה, בשני המקרים, שהעברייני ביצע את אותה פעולה עם אותו מצב נפשי. ובגלל שאנו יודעים זאת, מושג אמפירי, אנשים הם גמולניים שמונעים לבסס את הכרעות הענישה על אשמה מוסרית, זה לא ברור למה אנשים מעדיפים עונשים חמורים יותר רק על הבסיס של תוצאות תלויות מזל. כלומר, מדוע הכרעות דין הגיוניות של אשמה ועונש מתחשבות בנזק שנעצר על ידי גורמי מזל? שאלה זו מרתקת במיוחד באשר לנזקים הסובייקטיביים הרגשיים של הסוג שרואים בהצהרות הפגיעה בקרבן. שאלה זה מודגמת בצורה הטובה ביותר בדוגמה:

מקרה א: נהג נסע ברשלנות ברמזור אדום בצומת עמוסה. ישנם הולכי רגל באזור. במקרה, אף הולך רגל לא נקלע בדרכה של המכונית. יש מספר הולכי רגל במקום. במקרה, אף הולך רגל לא היה בדרכה של המכונית ואף אחד לא נפגע.

כמו שאדם סמית' הבחין בקשר לדוגמת גלגול האבנים, רוב האנשים יהיו מופתעים אם הנהג מקבל עונש חמור, כמו מאסר ארוך. לסיכום, אנשים מסיקים כי אם אין נזק, אין פעולה מזיקה.

מקרה ב': אותו נהג נסע באותה מכונית דרך אותה צומת מבצע את אותה הפעולה (עובר רמזור אדום) באותו יסוד נפשי רשלני. כמו קודם, יש מספר הולכי רגל במקום. אבל במקרה זה, הנהג פוגע והורג ארבעה הולכים רגל שבמקרה חצו את הכביש.

במקרה ב', רוב האנשים לא יהיו מופתעים במיוחד לשימוע שהנהג קיבל מאסר ממושך. למטרת הדוגמה, אנו יכולים להניח שכל דבר בקשר לשני המצבים הוא בדיוק אותו הדבר חוץ מהתוצאה, שהיא מבוססת על גורמי מזל. כאשר נשאלו להעריך אשמה מוסרית והערכת ענישה, אנחנו מאשימים בחומרה ומענישים את ב' ולא מאשימים ומענישים את א'.

למה?

הסבר פסיכולוגי אחד אפשרי לתחושה האינטואיטיבית שנזק משנה (אפילו אם הוא תלוי מזל) הוא התוצאה של פעולה משרת ככלי לגילוי האמת למאמציו של העברייני וגורמים אחרים שהם קשים לתפיסה. העולם החברתי מלא בחוסר ודאות, וזה בלתי אפשרי לזהות כל פרט רלוונטי של מצב חברתי מורכב, כמו רצח. בדוגמה לעיל, אנו לא יודעים מה הנהג חשב בעת המעשה הרשלני, ומדוע הוא הסתיים בכך שהוא עבר רמזור אדום. האם הוא הסיט את עינו מהכביש? אם כן, מדוע? או האם הוא טעה בחישוב המרחק בין מכוניתו והצומת וניסה לעבור ברמזור צהוב? או שאולי הוא ידע שהרמזור יהיה אדום כשהוא עבר דרכו אבל הוא האץ וקיווה שיהיה בסדר? בהתחשב במגבלות המתועדות היטב של דיווח מיד ראשונה, המניעים ומצבו הנפשי של הנהג לא יכולים להקבע בודאות. לא נוכל לדעת יותר מזאת: מכונית עברה ברמזור אדום, ואנשים נפגעו או שלא. אנו יכולים להסיק מראיה זאת גורמים חשובים ורלוונטים כמו מצבו הנפשי של הנהג. אבל מסקנת כאלה הן לא אמינות.

במצבים מלאים בחוסר ודאות ברמה הזאת, נזק יכול להיות סמן למה שקרה באמת. במובן זה, התוצאה היא שליחה של מחשבתו, מניעיו והאשמה וחישוב כמה עונש מגיע לנאשם. נזק הוא אמצעי לגילוי שעוזר לנזק לפרש מה קרה בחוסרו של מידע טוב יותר.

תמיכה אמפירית קיימת לתיאוריה שנתק משמש לנזק ככלי עזר לגילוי על ידי כך שהוא עוזר לנזק למלא את החוסרים בקשר לגורמים בלתי ידועים על העבירה. במחקר שבחן את זכרונם של עדי ראיה, אליזבת' לופטוס גילתה כי זכרונם של עדי ראיה של פרטים של תאונת דרכים מצולמת השתנה לפי חומרת ההתנגשות וכפי שתוארה על ידי שאלותיהם של עורך הדין. לדוגמה, עדי ראיה העריכו שהמכונית שהיתה בתאונה נסעה במהירות גבוהה יותר, והיתה סבירות גבוהה יותר שהן ידווחו על כך שהם ראו זכוכית שבורה ולמרות שלא היתה כזאת! אם המכונית תוארה כ"מחצה" את המכונית השניה (בניגוד ל"פגעה" בה). באופן כללי, כאשר נזק נדמה כחמור, אנן מסיקים שהגורמים התוצאתיים הקשורים לנזק היו גם חמורים. בקונטקסט של הצהרות קרבנות העבירה, אדית' גרין ועמיתיה מצאו כי כאשר קרבנות רצח הוצגו כיותר מכובדים, חבר משבעים מדומה ראה את נפגעי העבירה כסובלים יותר, והעבירה כחמורה יותר, מאשר כאשר קרבנות רצח שהוצגו כפחות מכובדים. מחקרים אלה הדגימו את החומרה בה הנזק מעצב את המסקנות על החומרה של התוצאות של נזק זה.

פרופ' לארי אלכסנדר הציע שלמרות שהתחושות שלנו מעידות הפוך, החוק הפלילי צריך להתמקד אך ורק במעשה בר אשמה (מעשה פלילי+ מחשבה פלילית), להוציא לחלוטין את הנזק החברתי. לאחר שלומדים על מידת הנזק, האדם הדן משתמש במידע זה, במודע או שלא במודע, כבסיס להכרעה. ההערכה של המעשה בר האשמה (וכלומר, כמה אחראי הנאשם היה למה שקרה) מבוססת על העוצמה וטבעו של הנזק החברתי. כתוצאה מכך, קיים "אספקט תלוי חומרה" של אחריות – ככל שהתוצאה יותר חמורה, הנאשם הופך להיות יותר אחראי, אפילו אם כל הגורמים האחרים נשארים קבועים. תפיסה זו מודגמת בדרך הטובה ביותר על ידי מחקר שדעו בו קודם, בו משיבים מדרגים את האחריות של שודד בנק שכיוון וירה באקדחו על פקיד הבנק אבל בטעות ירה בלקוח. בגרסה אחת של הסיפור, הנזק ללקוח היה די קל והקליע רק שפשף אותו, בגרסה האחרת, הנזק היה חמור יותר והקליע שיתק אותו. משתתפים דרגו את הנאשם כיותר אחראי למקרה כאשר הלקוח סבל משינוי מאשר כאשר הוא סבל מפגיעות מועטות בלבד. מתוך כך זה בעייתי להגיד שהחוק הפלילי צריך לדאוג רק לאחריות באשמה של הפעולה, בגלל שהכרעות ענישה נעשות על ידי הפעלת עקרונות של משפט פלילי הן מושפעות על ידי חומרת הנזק באופן בלתי ניתן למניעה.

העובדה שחומרת הנזק מעצבת את מסקנותינו בקשר לתוצאה של הנזק יכולה להסביר מדוע אנשים רבים הרגישו כי הכרעה חמורה היתה מוצדקת במקרה העדכני של אב מבוססון שהרג אב אחר בתגרה במשחק ההוקי של ילדיהם. הנאשם, תומס יונטה, קיבל עונש של שש עד עשר שנים במאסר, עונש שרבים חשבו שהוא חמור, בהתחשב בכך שהמידה של הריגה פלילית בה הוא הורשע היתה הריגה לא רצונית. אבל באותו זמן, הציבור ראה את פסק הדין כצודק. מדוע? תאורית הנזק כאמצעי לגילוי מציעה כי זה היה כך בגלל חומרת הנזק שנעצרה מעבירתו של האב. תגרה היא התנהגות שבדרך כלל לא מביאה לנזק רב, ובגלל סיבה זאת לא מביאה בדרך כלל לענישה חמורה. לפי מודל הנזק כאמצעי גילוי, אינטואיציה פופולרית דורשת ענישה חמורה ליונטה בגלל התוצאה של העבירה שלו – מוות – משרתת כמדד שמתיר לנזק להסיק מסקנות בקשר לאשמה של הפעולה. פרטנית, הנזק החמור לקרבן מחזק את המסקנה כי הפעולה היתה באמת מסוכנת ורשלנית. לאחר מכן, על בסיס האחריות המוגברת של הפעולה, אנן מענישים בחומרה. בהתאם לכך, אנן נעניש נאשם נוסף המעורב בתגרה בפחות חומרה אם הנזק שנעצר כתוצאה מהפעולה היה פחות, בגלל שהרשלנות של הפעולה תהיה לא ברורה בלי ראיות חזקות על הנזק. למרות שזה פועל כאמצעי לגילוי, אנשים תוספים נזק כהרבה יותר מאשר הערכה קרובה: נזק מספק ראיה חזקה של חומרה העבירה.

אבל כמה אמין הוא נזק כראיה של אחריות? בנקודה זו זה שימושי לבחון האם כמה סוגים של נזק יכולים להיות אינדיקטורים יותר אמינים של אחריות באשמה כללית של הנאשם מאשר אחרים. בפרט, הצהרות קרבן העבירה מתארות סוג של נזק שהוא לא אמין במיוחד כאמצעי גילוי בקשר לגורמים בלתי ידועים המתקשרים לאחריות. על מנת להבין מדוע, קודם נתחשב בנזק הפיזי, שהוא חלק סטנדרטי בטענות התביעה בשלב האשמה של המשפט. בתיקים רבים, מידת הנזק הפיזי שסובל ממנו קרבן הוא יחסית אינדיקטור אמין של גורמים המתקשרים לאחריות, כמו שהודגם במקרה של יונטה שדעו בו קודם. סביר להניח שיתקיימו מספר הבדלים צורניים אינדיקטוריים חשובים בין אנשים שיגרמו לכך שאדם אחד ימות ואחר לא יפגע מאותה פעולה. זאת כאמור, ללא התייחסות למי הוא אותו בן אדם, מידת הפגיעה הגופנית מגלה לנזק רבות על הפעולה ומה שהוביל לפגיעה. למרות זאת, בניגוד לנזק הפיזי, נזק רגשי הוא בפרט אמצעי גילוי לא אמין, בגלל שהתגובה הרגשית האישית לעבירה משתנה לפי כל אדם. בנוסף לטווח הרחב של תגובות רגשיות פוטנציאליות, הדרך בה קרבנות ונפגעים אחרים מביעים בפועל את החוויות שלהם בביה"מ היא גם רחבת טווח. כלומר, בניגוד לפגיעה פיזית, החומרה של פגיעה רגשית מרשה מאפשרת מספר מסקנות אמינות בקשר לפעולה שהובילה לפגיעה, בגלל שקרבנות נמצאים בטווח רחב של איך הם מגיבים ומביעים את עצמם רגשית לאותה עבירה. מכך, למרות שזה מושך אינטואיטיבית להעניש עבריינים בצורה חמורה יותר כאשר הנזק הרגשי התוצאתי הוא חמור יותר, אינטואיציה זו כנראה טבעת מההנחה הכללית שנתק הוא אינדיקטור אמין לאשמת הנאשם. במקרה של נזק רגשי, לעומת זאת,

החומרה של נזק כזה יכול להיות שהיא לא אינדיקטור אמין לאחריות של נאשם. בשימוש בעקרון הכללי ישנן הוא אינדיקטור טוב של אחריות, אנו לא מצליחים להפחית את חוסר האמינות של נזק רגשי.

מחקרים מוכיחים שאנשים נוטים לתוצאה קדומה. כלומר, אנשים מעריכים החלטה או פעולה אחרת בתעדוף כאשר התוצאה היא חיובית מאשר כשהיא שלילית, במידת גדולה יותר מאשר מה שמזהיר המידע הקיים. לדוגמה, כאשר אנשים מתבקשים לשפוט החלטות רפואיות ותוך שימוש באותו מידע הקיים לרופא באותו זמן, הם האשימו את הרופא בצורה חמורה יותר ואמרו שהיא פחות בעלת יכולות כאשר התוצאה היתה לא רצויה מאשר כאשר התוצאה היתה רצויה. בתמצית, אנשים מחשבים מידע על התוצאה של אירוע כאשר הם שופטים את האדם שגרם לה, אפילו כאשר התוצאה היא לא בסיס אמין לשיפוט. כמו שטענו, בהשוואה לסוגים אחרים של נזק הנגרמים מעבירה, כמו נזק פיזי, הנזק הרגשי הנמצא בהצהרות קרוב העבירה, הוא לא שליח אמין לבחינת נסיבות רלוונטיות אבל בלתי ידועות של העבירה, כמו מחשבתו הפלילית של הנאשם. למרות זאת, אנו נמשכים למידע תוצאתי אפילו כאשר אנו מיוזעים על חוסר האמינות שלו. במחקר שצינו קודם בו משתתפים שפטו בנוגע להחלטתו הרפואית של רופא, רוב המשתתפים זיהו שהם לא צריכים להתחשב בתוצאות בהערכותיהם. למרות שידעו שהמידע בדבר התוצאה לא היה כלי אמין בהערכת החלטת הרופא, הם השתמשו במידע התוצאתי. באופן דומה, משבעים ששומעים הצהרות קרובות עבירה יכולים לזהות שהמידע הוא אמצעי לגילוי לא אמין כדי לשפוט את הנסיבות הבלתי ידועות באשר לעבירה. בגלל רגישותם הכללית של אנשים לשימוש במידע על התוצאה בבחינת התנהגות, למרות זאת, מושבעים נוטים להיות מושפעים במידת גבוהה על ידי הצהרות קרוב העבירה.

ב. רגש קובע החלטה

עד לנקודה זאת התמקדנו על הליך חברתי פסיכולוגי הכרתי שעוזר להסביר מדוע אנשים בדרך כלל תומכים בלהרשות לפוסק הדין להתחשב בנזק הנפשי של הקרוב, כמו כן באיך המצאות של נזק כזה משפיעה על הכרעות ענישה. התמקדות אך ורק בתהליך ההכרתי תוביל להתעלמות מאחד החששות המובעים בדעת המיעוט בפ"ד פ"י ומהפרשנות האקדמית שנבעה ממנו: הצהרות קרובות עבירה עלולות להעלות רגשות חזקים שיפגעו בעוצמה חזקה בהכרעות דין עם עונשי מוות. חששות אלה משקפים בבירור הנחה שהקיום של רגש בהכרעות משפטיות הוא קללה להסקות זהירות. עובדתית, למרות שמערכת היחסים המדויקת בין התהליכים הרגשיים וההכרתיים היא מורכבת ושנויה במחלוקת, מחקר פסיכולוגי גילה מספר דרכים בהן רגשות יכולים להשפיע על קבלת החלטות.

ראשית, כעס הוא רגש מעניש, אנשים שהם כועסים בתגובה לשמיעה על עבירה, הם מונעים לחפש עונש חמור יותר לעבירה זו. בהחלט, במובן כללי ביותר, החוויה של כעס מלווה ברצון לתקוף, אינסטיקט שהוא בקלות מתרגם לרצון לענישה. מכך, למדנו שככל שכעסו של הפוסק כלפי הנאשם מתעורר או מחמיר על ידי הצהרות הפגיעה בקרוב, אנו נצפה להכרעות להעדיף הכרעות ענישה חמורות יותר.

שנית, הדגמה של רגשות שליליים יכולה לשנות את הסבריהם של אנשים לסיבה בגללה האירוע קרה. לדוגמה, אנשים שגרמו להם באירוע נסיוני לחוש כעס נטו יותר להאשים אנשים מסוימים בתוצאות שליליות ולמשל, יש להאשים אדם שמצית בשריפה של ביתו מאשר שהם נטו להאשים גורמים לא אנושיים, כמו מזל רע ולמשל, קצר חשמלי שאשם בשריפה של ביתו. לכעס יש השפעה כזאת בגלל שהרגש נוטה לבוא, כמו במקרה הראשון, דרך הזיהוי שאדם אחר עשה משהו להזיק לנו, או שהזיק למישהו שאותו אנו אוהדים. ברגע שקורית התמקדות באחריות אישית, זה יותר בולט וקיים מיידית מאשר אנו מעריכים מצבים אחרים. לדוגמה, אנשים שגרמו להם באירוע נסיוני להרגיש כעס התבקשו מאוחר יותר להעריך תיק נזיקין שאינו קשור לחלוטין. אנשים כועסים העניקו פיצויים גבוהים יותר לתובע ופסקו שהנאשם הוא אשם יותר בענישה מאשר אנשים שלא כעסו באותו זמן, למרות שהכעס לא היה קשור למקרה הנזיקי.

הסבר אחד למערכת היחסים של כעס וענישה הוא שהחשיפה לסבל רגשי אינטיסיבי מגבירה את האפקט השלילי של מקבל ההחלטות ומתוך כך מפעילה "הליך מאשר אשמה". במדינה זו, משבעים או מחליטי החלטות מחפשים דרכים לקבוע שעברין הוא אחראי, אפילו באשר לתוצאות שלא ניתנות לחיזוי. בתגובה לרגשות שליליים אלה, אנשים מצדיקים אשמה גדולה יותר לאירוע – וכנראה, רמות צמודות של ענישה – על ידי שינוי הסטנדרטים שלהם לעובדות. לפי המודל של הצדקת אשמה, ראיות שקרוב או בן משפחה של הקרוב סבל פגיעה רגשית חמורה סביר שלא יעלו החלטה של מקבל ההכרעה להאשים, אבל גם יגרמו לחיפוש הכרתי להצדיק את האשמה. בקצרה, הכעס שהתעורר על ידי שמיעת הצהרות הפגיעה בקרוב לרוב גורמים למחליטים הכרעות לפעול בחיפוש לראיות שתתמוכנה באשמה יתרה וענישה. בהתאם לכך, למרות העובדה שביה"מ בפ"ד פ"י נמק שהצהרות הפגיעה בקרוב עוזרות לשקם את האיזון בין הנאשם והקרוב, יש סיבה להניח שהצהרות הפגיעה בקרוב מטות את המשקל כנגד נאשם.

יש ראיות נוספות המציעות שהצהרות קרוב העבירה יוצרות אפקט שלילי אצל מקבל ההחלטות, ומתוך כך מובילות לסבירות גבוהה יותר שמקבל ההחלטות יחפש סיבות להאשים ולהעניש. מחקרים עדכניים בנוגע

ל"רגשות מוסריים" מזהים בוז, כעס ושאת נפש כשלוש תגובות עיקריות למעשי עוולה שנעשים בידי אחרים. הצהרות קרבנות עבירה מתוך זה מפעילות את רגשות אלה. כפי שצוין קודם, כעס עלול להתעורר דרך הזיהוי שמישהו אחר הוא אחראי לנזק שהוטל על אחר או עלינו. חוקר בשם רוזין מתאר את הכעס כמתעורר דרך "הפרות של אוטונומיה". במילים אחרות, כעס קורה בתגובה להפרות נתפסות של זכויותיו של אדם או לשלמו. פוסקי דין באופן טבעי תופסים את העבירה עצמה כהפרה של האוטונומיה של הקרבן, והנחה זו סביר שתעורר כעס. ע"י התמקדות בפגיעה הרגשית המתמשכת של העבירה, הצהרות קרבן העבירה מרמזות כי הפגיעה באוטונומיה הטבועה בעבירה ממשיכה, אבל בצורה אחרת וכלומר, על ידי הפגיעה בשלומם של משפחת הקרבן וחבריו. תפיסה זו של הפרה מתמשכת של האוטונומיה יוכלה להעצים את הכעס אצל מקבלי החלטות וכנראה שתקושר עם עונש חמור יותר.

חוץ מכעס, הצהרות קרבן העבירה יכולות להעלות רגשות שליליים אחרים אצל פוסק הדין. בוז – רגש חלש יותר מכעס, אבל עדיין קשור לגירוי שלילי – לרוב מתעורר בתגובה להפרות של האתיקה של קהילה. נזקים לקהילה כוללים הפרות שבדרך כלל נחשבות פחות חמורות בתרבות שלנו מאשר עבירות, כמו חוסר כבוד לאנשי חוק ומוסדות ציבוריים. הקשר שבוסס אמפירית בין בוז ונזק לקהילה הוא קריטי במיוחד לתפקיד של הצהרות קרבן העבירה במשפטים עם עונשי מוות, בהתחשב בכך שבבתי משפט מסוימים עוסקים בקביעות בראיות הנגזרות לאיך המוות של הקרבן השפיע על הקהילה. השאלה אם בוז שמתעורר מנזק לקהילה משפיע על הכרעות ענישה עדיין לא נענתה ולא נפתרה אמפירית. אבל כדאי לציין שהצהרות קרבן העבירה מתרכזות לרוב לא רק בנזק לקרבן היחיד, משפחתו וחבריו, אלא גם לדרך בה העבירה השפיעה על קבוצה חברתית גדולה. בקצרה, יש מספר דרכים בהן רגשות שליליים המכוונים אל הנאשם יכולים להוביל לאשמה גדולה יותר, שינוי בסטנדרטים של הראיות, ובסופו של דבר לענישה חמורה יותר.

לבסוף, חוץ מעידוד כעס כלפי הנאשם, דרך אחרת בה הצהרות קרבן העבירה יכולות להשפיע על הכרעות ענישה היא דרך האהדה של מקבל ההחלטות לקרבן. אנשים שחשים אהדה כלפי מצבו של האחר סביר להניח שירצו לעזור לאותו אדם. מתוך כך, במידה בה מקבל ההחלטות מאמין שקביעת עונש חמור יותר לנאשם יעזור לקרבו, ויקל על המצוקה של המשפחה וחבריו, הסיפור של הקרבן או המשפחה שיוביל לאהדה גדולה יותר ויביל לעונש חמור יותר. בדומה לכך, למידה שמקבל ההחלטות רואה את הענישה כ"עזרת" למשפחת הקרבן ע"י שהוא מציב אותם במצבם של המשפחה ושואל אותם מה הם היו רוצים באותו מצב, מקבלי החלטות נוטים להניח שהמשפחה היתה מעוניינת בעונש החמור ביותר שאפשרי לתת לנאשם.

זוית מעניינת במיוחד על תפקידה של אהדה בהכרעות ענישה היא שהעוצמה הרגשית של עד המצהיר על הפגיעה בקרבן נתפסת על ידי צופים כקריאה לעזרה או הקלה. למקבלת ההחלטות יש את הכח להעניש את העברין ואת הכח להחליט על חומרת הענישה. בדרך זו, הרגש שהובע על ידי הקרבן הופך לתקשורת חשאית על הקרבן או משפחת הקרבן, רצון לגמול. כתוצאה מכך, הבעה זו מונעת את האיסור של דעת פ"ד פ"י בקשר להצהרות של דעתו של הקרבן על העונש הראוי. דרך העידוד של אהדה, הקרבן מוסר את רצונותיו לעונש חמור.

המידע שלנו תומך בקשר בין אהדה לקרבן ורמות של ענישה. באופן מעניין, התוצאות מצביעות על המידה בה גורמי מזל יכולים להשפיע על הכרעות ענישה, מכיון שזה היה הכשל מצד הקרבן להביע נזק רגשי נמוך לעורר אהדה בקרב משתתפים במחקר שלנו שקושר לענישה פחותה. משתתפים שנחשפו לנזק רגשי פחות דיווחו על פחות אהדה לקרבן – שהתמודד, אחרי הכל, בדרך די טובה – והמליצו ענישה פחותה לעברין. קרבן חזק זה נתפס כלא צריך את העזקה שיכלו להציע דרך ענישה. בהתאם, משתתפים האמינו שלנאשם מגיע עונש פחות.

דמיינו את הסיטואציה הפוכה בהקשר של שימועים בעונשי מוות: הצהרות נפגעי עבירה חזקות רגשית המסופקות על ידי המשפחה, חברים ושכנים, מתארים את דמותו המושלמת של קרבן שעכשיו נעלם לנצח והכאב הרגשי החזק על הקרובים, יוצרים אהדה במידה כזו שזה הופך להיות יותר סביר שחבר המשבעים יראה את המוות כעונש הראוי ביותר. בכל מקרה, הטבע הרגשי של הצהרות קרבן העבירה יוצר את הסיכון שביה"מ דאג ממנו בפ"ד בות': "נאשם שהקרבנות שלהם היו נכסים לקהילתם, מגיע להם עונש גדול יותר מאשר כאלה שהקרבנות נתפסו כבעלי ערך פחות". כאשר פ"ד פ"י הפך את הלכת בות', דעת הרב בפ"י ביטלה את סיכון זה על ידי כך שהצהירה כי "ראיות קרבן העבירה לא מועלה כדי לעודד השוואות הכרעות כאן אלה". למרות זאת, הניתוח שלנו של עבודות אקדמאיות עדכניות על השפעת הרגש על הכרעות אשמה וענישה, ביחד עם המחקר האמפירי שלנו בקשר לתפקיד של אהדה בהכרעות ענישה, מעיד כי הסכנה לא יכולה להיות מבוססת בקלות כזאת.

ג. הצהרות נפגעי העבירה כרעיונות קליניים: יותר מידע הוא לא תמיד טוב יותר דיברנו על מספר הליכים פסיכולוגיים שסביר להניח שיעלו בזמן התחשבותם של משבעים בהצהרות נפגעי העבירה, והסבירו למה כל אחד מההליכים אלה, לכשעצמו, יגרום לכך שצירוף הצהרת נפגע עבירה ישפיע על הכרעת ענישה בקשר לחומרה. נדון עכשיו בסיבה אחרונה לדאגה: הגילוי האמפירי שבנגוד למחשבה הצפויה, אך חזק שמידע נוסף הוא לא תמיד טוב יותר, ושהתחשבות בסוגים מסוימים של מידע יכולים להוביל להכרעות

שהן פחות אמינים מאשר הכרעות שנוצרו בחסרו של מידע נוסף. נתחיל בחזרה להכרעה בית המשפט בפ"ד פ"ין.

בפ"ד פ"ין, צידוקו של ביה"מ להרשות הצהרות נפגעי עבירה בוסס בין השאר על "איזון" הצורך למידע על הקרבן כנגד זכותו של הנאשם להציג מידע מקל באופן חופשי. זה יהיה לא הוגן, ביה"מ נימק, להרשות הצגה של צד אחד שמכלילה את כל מה שהנאשם יכל להעלות להפחתה, כאשר לא מצרפים דבר בקשר לקרבן, בגלל שהמדינה תהיה מנועה מלהשתמש "בכל כוחה המוסרי של הראיות שלה וזה ימנע מהמשבעים מלקבל את כל המידע ההכרחי לקבוע עונש ראוי לרצח מדרגה ראשונה".

כך, הדאגה לאיזון והמנעות מהצגה של צד אחד מניחה שהצהרות נפגעי עבירה יכולו מידע חשוב שיעזור לחבר המשבעים להכריע. נרמז כאן שההנחה היא "יותר זה יותר טוב" – כלומר, מידע נוסף יוצר הכרעה טובה יותר. לעומת זאת, בעיה אחת עם טיעון זה היא שמידע נוסף לא, עובדתית, תמיד גורם להכרעה טובה יותר. במקרים רבים בהם זה אפשרי להעריך את האיוכות של הכרעות, התוספת של סוגים מסוימים של מידע מובילה להכרעה פחות מבוססת, באיוכות נמוכה יותר. זה מכיוון שמקבלי החלטות אנשיים נוטים ליצור טעויות סיסטמטיות בדרך בהם הם משלבים חלקים של מידע. בפרט, מקבלי החלטות נוטים לכתוב מחדש סוגים מסוימים של מידע ולהפחית במשקל של אחרים. תחת תנאים של שקילה לא ראוי, עדיף למקבלי החלטות הרבה פעמים לא לשקול את המידע הנוסף שנוטה להיות מחושב יתר על המידה. מתוך כך, יותר הוא לא תמיד יותר טוב. לצערנו, כבני אדם אנחנו נוטים להניח שיותר זה יותר טוב, ואם מידע הוא לא ניתן לניתוח או לא מיידיע, אנו נדע לזהות אותו. אנו נוטים לחשוב שברגע שיש לנו את כל המידע באופן זמין, אנו נשתמש בהגיון שלנו כדי להעריך את כל פיסות המידע.

סוגים וקטגוריות מסוימים של מידע במיוחד נוטים למשקל יתר בקבלת ההחלטות שלנו והשימוש במידע לא אמין שכזה יכול להוביל להכרעות גרועות יותר. דוגמה לתופעה זו היא בשימוש של ראיונות על ידי מעסיקים. לדוגמה, כאשר מנהלים בארגון עסקי או ועדת קבלה בארגונים חינוכיים מקבלים את ההזדמנות לערוך ראיון פרונטלי עם מועמד, הם משתמשים במידע מתוך הראיון כדי לקבל הכרעה של העסקה או קבלה. לצערנו, החלטות שלוקחות לחשבון את הראיונות הם סיסטמטיות פחות טובות מאשר החלטות שנוצרו על ידי מודל פשוט שכולל מספר גורמים שמנבאים באמינות הצלחה. במילים אחרות, מעסיק שמקבל החלטה שחלקה מבוסס על ראיון יוצר הכרעה פחות אמינה מאשר מעסיק שמשתמש במודל הערכה סטטיסטי נכמו קבלת המועמדים עם הציונים הגבוהים ביותר וכלי ראיונות. אנשים מעריכים בטעות שהם יכולים להשיג הבנה הרבה יותר עמוקה של מועמד בראיון של 45 דקות מאשר שהם יכולים ממספר גורמים כמו ציון במבחן.

דוגמה נוספת היא הבעיה של הערכת הפרות שחרור על תנאי. מודל סטטיסטי של הצלחת השחרור על תנאי שכולל את גילו של העברין במעצר הראשון, מספר ההרשעות, ומספר הפרות בכלא מנבא בצורה גרועה אילו משוחררים על תנאים מועדים להפר את השחרור על תנאי (נאחז הצלחה של 30%). למרות זאת, הניבוי של שוטרים העוסקים במשוחררים על תנאי שהשתמשו בראיון כדי להעריך את הצלחת השחרור על תנאי הוא עוד יותר גרוע (נאחז הצלחה של 6%). במילים אחרות, מקבלי החלטות יהיו במצב טוב יותר אם יתעלמו מכל המידע שנוצר מהראיון, ורק ישלבו את שלושת הגורמים שצוינו מראש בשימוש במודל ישר (ליניארי).

השימוש בהצהרות נפגעי עבירה יכול להיות בעייתי לחלק מאותן הסיבות, למרות שזה יהיה קשה להוכיח את ההנחה הזאת בגלל, שבנגוד להחלטות שקשורות לחיזוי אירועי העתיד, אין שום דרך ישירה להעריך את האיוכות של הכרעות המשבעים. למרות זאת, קיימת עדיין סכנה שבמקום שזה ישמש גורם מאזן, הצהרות נפגעי העבירה יכולות לשחוק את הכרעת מקבלי ההחלטות על ידי כך שיגרמו להם לשקול גורמים מסוימים במשקל יתר הנגרמים על ידי ראיה כזאת. משקל יתר זה של מידע בהצהרות נפגעי עבירה הוא במיוחד מדאיג לאור המכניזמים הפסיכולוגיים הנרמזים במערכת היחסים בין הכרעות נזק וענישה בהן דע קודם. ראשית, מידע על נזק רגשי הוא בשימוש של מעין שליח לקביעת החומרה של הגורמים התוצאתיים שהובילו לנזק זה, אפילו כאשר הגורמים התוצאתיים הרלוונטיים היו מקריים. שנית, מקבלי החלטות ששמעו דיווחים של נזק רגשי נוטים לחוות כעס ומצבים שליליים ואפקטיביים אחרים, הדבר מגביר את הסיכוי שהם יאשימו ויענישו בחומרה את העברין. לבסוף, קבלת מידע על נזק רגשי מעודד חיפוש למידע על ידי מקבלי ההחלטות שיתמוך בהכרעה על חומרת הנזק. לסיכום, יש סיכון שנתק רגשי חמור במיוחד שסובל הקרבן או משפחת הנרצח יוביל לתפיסה מוגזמת על אחריותו של הנאשם, בגלל שמקבלי החלטות ישתמשו בדרך של נזק חמור סיסטמטית יוביל למשקל יתר בלתי ידוע אך חשוב של גורמים בקשר לעבירה. שיקול היתר הסיסטמטי הזה נוטה לקרות בגלל, כמו שטען בתחילה, נזק רגשי, שלא כמו נזק פיזי, משתנה כל כך בין יחידים שזה לא אינדיקטור אמין במיוחד של גורמים רלוונטיים בקשר לעבירה.

אפילו בחסרונם של גורמים משתנים בנזקים רגשיים בקרב קרבת יחידים, יש עדיין סיבה נוספת מדוע הצהרות נפגעי עבירה יכולות לגרום להכרעת המשבעים להיות קשה אף יותר. סוזן בנדס טענה כי הצהרות נפגעי עבירה הם סיפורים שלא צריכים להיות מסופרים, לפחות לא בהקשר של ענישה בעונשי מוות, בגלל שהם מתערבים

ביכולת של הקרבן לשמוע את סיפורו של הנאשם. בדרך דומה, אנג'לה האריס טענה שהצהרות נפגעי העבירה מפריעות ליכולת של משבעים לשקול את תגובתם הרגשית לנאשם בדרך שתבחן את עצמם. בנדס והאריס טוענות כי הצהרות נפגעי העבירה לא רק מעוררות אהדה, רחמים וחום כלפי הקרבן, אלא הן גם מעוררות רגשות המכוונות כלפי הנאשם, כולל שנאה, כעס גזעני ונקמנות. לפי תפיסה זו, במקום שזה יהפוך את הקרבן ליותר אנושי בעיני המשבעים, הצהרות נפגעי העבירה מפריעות ליכולת של המשבעים להזדהות עם הנאשם ולהבין את האנושיות שבו. במובן זה גם, כך, מידע נוסף הוא לא תמיד עוזר, בגלל שהמידע הנוסף הנמצא בהצהרות נפגעי העבירה מונע מהמשבעים מלשיקול בצורה ראויה את המידע שיש להם על הנאשם.

לבסוף, הצהרות נפגעי עבירה יכולות להשחק בשיקולי המשבעים על ידי הרדמת משבעים אל תוך הנחה שקרית של הבנה. אם מקרה, בעיקר מקרה עם תוצאה איומה, יש הסבר תוצאתי שמורכב מגורמים אקראיים או גורמים תלוי מצב רבים שהם רק קשורים בדוחק לגורם אנושי, יש לנו בעיה לתפוס הסבר כזה. במקום, אנו מעדיפים להציג את הדעה הפשוטה והיותר מספקת שדברים רעים קורים בגלל אנשים רעים אותם אנו יכולים להאשים ולקבוע שהם אחראים. לדוגמה, לאחר שטיסת TWA 800 התפוצצה מעל לונג איילנד, ניו יורק, ב-1996, התחילו להיווצר שמועות שטיל היה הגורם של ההתרסקות מה שהוביל להנחות שממשלת ארה"ב הסתירה את זה. בינתיים, ה-NTSB הגיע למסקנה כי ההסבר הכי סביר להתרסקות הוא קצר חשמלי שגרם לטנק דלק של המטוס להתפוצץ. אפילו היום, למרות זאת, שמועות של קונספירציה ממשלית מסתובבות, בעיקר בגלל שהסבר פיצוץ הדלק הוא לא מספק מכיוון שאין אדם להאשים.

בחזרה להקשר של המשפט הפלילי, אם מקבלי החלטות משתמשים בהצהרות נפגעי העבירה כאמצעי גילוי להסקת גורמים בלתי ידועים של עבירה – בעיקר כאלה המתקשרים למצבם הנפשי של הנאשם, מניעים ורשעות-החומרה של הנזק הרגשי תעודד מקבלי החלטות להסיק את הגרוע ביותר על הנסיבות סובבות העבירה. כאשר אנו מרשים שימוש בהצהרות נפגעי עבירה, בתי המשפט מציבים את מקבלי החלטות במצב מקביל לתאורטיקנים של קונספירציה טיסת TWA 800 על ידי קידום הגורמים התוצאתיים העיקריים בקשר לגורם האנושי וההפחתה בגורמים האקראיים, תלוי מצב שתורמים לסבל של הקרבן. הצהרות קרבן העבירה מספקות למקבלי ההחלטות חוש מספק של הבנה, אבל במחיר של הכפפת תהליך הכרעה שיותר סביר שהוא יוביל את מקבל ההחלטה אל עבר הכרעה המוגזמת בחומרתה.

לסיכום: הפחתת האקראיות בהכרעות ענישה בעונשי מוות

הראיות האמפיריות שהוצגו במאמר זה מציעות כי ההכרעות בקשר לענישה פלילית מושפעות מהתוכן של הצהרות נפגעי העבירה. טעננו כי הנזק הרגשי לקרבנות ולמשפחה המוצג בהצהרות נפגעי העבירה משמש כאמצעי גילוי להסקת עובדות שהן לא ניתנות לגילוי במהותן. באותו זמן, יש לנו סיבה להניח שניזק רגשי לקרבנות הוא לא אמצעי גילוי אמין להסקת מסקנות כאלה. האופי הרגשי של הצהרות נפגעי עבירה מגביר את האפשרות ששופטים ומשבעים יאפשרו לרגשותיהם להשפיע על הכרעות הענישה שלהם. חשיפה לנזקים הרגשיים של קרבנות משמש לאשר הכרעה שמקבל ההחלטות יצר קודם לכן במקרה, או שהוא או היא ייצור מאוחר יותר במקרה. לבסוף, הצהרות נפגעי עבירה יכולות להיות דוגמה נוספת לתופעת, "יותר זה פחות טוב". כלומר, המורכבות של המידע הנמצא בהצהרות נפגעי עבירה הופך את זה ללא סביר שהמידע יהיה משולב ומשומש בדרך שמעריכה באופן אמין את הכרעת הענישה.

המציאות של איך אנשים מסיקים בדבר נזק וענישה מציעה שהשימוש בהצהרות נפגעי עבירה הוא בעייתי. למרות זאת, הנחה זו היא קשה לביסוס באופן חד משמעי מכיוון, שבניגוד להכרעות שמערכות תשובה נכונה בעלת ודאות, כאן אין דרך ישירה להבחין באיכות של הכרעות משבעים בקשר לענישה. הסכנות שזוהו במאמר זה בקשר להשפעה המוגזמת של הצהרות נפגעי עבירה בחבר שפיטה עונשי כנגד השימוש שלהם במשפטים פליליים, ובעיקר בשימועים של עונשי מוות. באותו זמן, לעומת זאת, המציאות הפוליטית היא כזאת שהשימוש בהצהרות נפגעי עבירה במשפטים פליליים לא תעלה בשלמותה, לפחות לא בעתיד הנראה. תועלת זכויות הקרבנות היא כבר בעלת כוח פוליטי וממשיכה לצבור כח. בנוסף, יש תמיכה עממית נרחבת בתפישה כי קולו של הקרבן צריך להשמע במשפט הפלילי. תאורטיקנים של זכויות הקרבנות בפירוש תומכים ברעיון שמשבעים ישמעו הצהרות של נפגעי העבירה במשפטים עם עונשי מוות בגלל שזה מספק להם את המידע על הנזק אותו גרם הנאשם.

בהתחשב במציאות פוליטית זו, הדרך המציאותית ביותר להגביל את האקראיות הנעצרת בידי הצהרות נפגעי העבירה היא להגביל את התחום שלהם. דבר מעניין בפ"ד פ"ין הוא שחץ מלתאר תחומים משמעותיים ומורשים של אופי הקרבן והנזק הרגשי של נפגעי העבירה, בית המשפט לא הציב שום מגבלות על התחום המורשה של הצהרות קרבן העבירה בשימועים בנוגע לעונשי מוות. התוצאה היא שבשתיים עשרה השנים מאז שביה"מ הכריע בפ"ין, תובעים בכל המדינה ייצגו מגוון של עדויות, מוצגים ושימועים בנוגע לעונשי מוות תחת ההגדרה של הצהרות נפגעי עבירה. על ידי צמצום התחום של מידע בר הגשה של התוכן של הצהרות נפגעי עבירה, בתי משפט יכולים להפחית את ההשפעה הטבועה בגורם האקראיות.